

ZAPISNIK SEJE SVETA NARODNE GALERIJE Z DNE, 5. 5. 2026

Prisotni: Tomaž Vesel, Mihael Kelemina, Polona Lovšin, Borin Mihelj, dr. Barbara Jaki, direktorica Narodne galerije, mag. Bojan Kuhar, pomočnik direktorice Narodne galerije, Nataša Ciber, sindikalna zaupnica

Upravičeno odsotna: dr. Mateja Breščak

Pričetek seje: 14.00

Zaključek seje: 15.40

Dnevni red:

1. Konstituiranje Sveta Narodne galerije in izvolitev predsednice/ka
2. Informacija o stanju ustanove
3. Pregled Poslovnika Sveta Narodne galerije
4. Seznanitev s Programom dela in finančnim načrtom Narodne galerije za leto 2026
5. Redna delovna uspešnost in ocena direktorice Narodne galerije za leto 2025
6. Razno

Direktorica dr. Jaki uvodoma pozdravi nove člane Sveta Narodne galerije (v nadaljevanju Svet), jim čestita za imenovanje in se jim zahvali za sprejetje funkcije. Predstavi dosednji način delovanja, in sicer da se Svet sestaja dvakrat letno, nujne zadeve lahko ureja tudi preko dopisnih sej, gradivo za sejo pa uprava NG predhodno posreduje članom preko elektronske pošte. V nadaljevanju dr. Jaki prepusti besedo članom, da opravijo izvolitev predsednice/ka in njegovega /njene namestnice oz. njegovega namestnika.

1. Konstituiranje Sveta Narodne galerije in izvolitev predsednice/ka

Sklep: Člani Sveta soglasno izvolijo g. Tomaža Vesela za predsednika in ga. Polono Lovšin za namestnico predsednika Sveta NG.

2. Informacija o stanju ustanove

Dr. Jaki poroča, da je ustanovitveni akt NG dosegljiv na spletni strani Narodne galerije. Delo ustanove temelji na zbirkah Narodne galerije, na njihovem hranjenju, proučevanju, zbiranju ter prezentaciji javnosti. Poleg osnovnih zbirk kot so slikarska zbirka (NG S), kiparska zbirka (NG P), zbirka del na papirju (NG G), zbirka fotografij (NG F), hranimo v galeriji še obsežno zbirko arhivskega in dokumentarnega gradiva o umetnikih (Fond D), zbirko plakatov, razpolagamo s strokovno knjižnico, dostopno zunanjim in notranjim uporabnikom, ki skrbi tudi za hemeroteko in z dokumentacijskim oddelkom, prav tako dostopnim tudi zunanjim uporabnikom za pridobitev fotografskega gradiva za različne namene ali študij. V NG hranimo preko 23.000 umetnin.

V NG je redno zaposlenih 34 oseb, poleg še dveh, ki sta plačani iz tržnih sredstev. Delo v NG je razdeljeno po oddelkih – Uprava, Kustodiat, Oddelek za izobraževanje in animacijo, Dokumentacijski oddelek z registraturo in fotoateljcem, Konservatorsko-restavratorski oddelek, Knjižnica ter oddelek Tehnika in vzdrževanje.

Finančna sredstva prejema NG po osnovni odločbi Ministrstva za kulturo RS, kjer so vključena sredstva za investicijsko vzdrževanje, program in nakupe umetnin. Z dodatnimi odločbami se dotacije tudi povečujejo. Vselej stremimo k racionalizaciji in varčevanju. Dr. Jaki izpostavi dolgoletno breme glede rednih obratovalnih stroškov, ki niso zadovoljivo rešeni. Namreč NG pridobiva premalo sredstev in zato stroške krije iz lastnih, ki jih pridobiva z vstopninami, prodajo v trgovini in predvsem z oddajo prostorov zunanjim uporabnikom. Na vprašanje g. Borina, kdo so najemniki, mu dr. Jaki razloži, da so to v glavnini različne agencije, ki organizirajo dogodke, poleg različnih firm, ki promovirajo svoje izdelke, veleposlaništva itd. Ob oddajah prostorov je angažiranega veliko osebja NG pri koordinaciji, sami pripravi, dežurstvih in čiščenju po dogodkih, ki potekajo v popoldanskih in večernih urah, dostikrat tudi v nočnih.

V NG sta dve stalni zbirki; po prenovi Narodnega doma smo povezali evropsko in slovensko zbirko ter dodali stalno zbirko Zorana Mušiča, na osnovi donacije njegovih sorodnikov. V NG so tri razstavišča, kjer pripravimo 10 razstav letno; zaradi finančnih sredstev sedaj pripravimo v glavnem razstavišču 2 razstavi in ne več 4, v Galeriji Narodni dom pripravljamo po obsegu

manjše razstave, v Vhodni avli pa razstave z manj občutljivim materialom zaradi klimatskih razmer (razstave na osnovi reprodukcij, razstave Oddelka za izobraževanje in animacijo idr.). Ob razstavah izdajamo publikacije – razstavne kataloge in zloženke, kjer vzdržujemo kakovost glede vsebine, oblikovanja in kvalitete tiska. V NG je razvejano delo z javnostjo, prilagojeno vsem starostnim skupinam in tudi ranljivim skupinam (slepi in slabovidni, dementni). Ob vsaki razstavi pripravimo spremljevalni program, prilagojen vsem starostnim skupinam, opravljamo protokolarna vodstva v slovenskem in v tujih jezikih. Ukvarjamo se s problemom osamljenosti, odprli smo tudi za sobo za čuječnost.

Obrestuje se nam tudi vložen trud v promocijo NG na družbenih omrežjih, kjer ima NG čedalje več sledilcev.

Uveljavljamo se tudi v tujini z gostujočimi razstavi in z razstavami v soorganizaciji, sodelujemo pri evropskih projektih npr. *Evropske poti impresionizmov*, kjer pa ni pravega odziva s strani slovenskih občin, da bi v okviru turističnih ponudb razvijali to idejo.

Obisk NG je dober in niha glede na razstavni program. Za občutek dr. Jaki poda, da je bilo v letu 2024 več kot 82.000 obiskovalcev, podobno tudi v letu 2025, h katerim pa lahko prištejemo še 110.000 obiskovalcev razstave *Svet v barvah. Slovensko slikarstvo 1848–1918* v Galeriji Belvedere na Dunaju in 4000 obiskovalcev razstave *Po impresionizmu. Slovensko modernistično slikarstvo in Dachau* v Gemäldegalerie Dachau v Dachauu. Obe razstavi smatramo za presežka v zgodovini NG, saj ni šlo za gostujoči razstavi, ampak razstavi, ki sta nastali v soorganizaciji obeh ustanov. Tudi v prihodnosti stremimo k mednarodnemu sodelovanju. Eden izmed ciljev je povezava z Britanskim muzejem, če bi pokazal interes za zbirko Viktorijanske umetnosti, ki jo je NG dobila v dar od zakoncev Crowther-Oblak, in sicer v smislu sokuratorstva, ker v NG nimamo strokovnjaka za to obdobje. Ob tem dr. Jaki poudari pomen donacij, ki jih NG prejema od zasebnikov ali umetnikov v velikem obsegu, ki tudi znatno povečujejo galerijski fond. Ob tem dr. Jaki omeni zbirko Abanke, ACH, medtem ko umetnine Zorana Mušiča iz zbirke SDH niso prešle v last NG, temveč jih vodimo kot dolgoročno izposajo. Ob tem g. Vesel opozori, da je potrebno preveriti, če je možno zadevo urediti na ravni ustanoviteljev.

Vsako donacijo v NG smatramo kot izraz zaupanja in ugleda ustanove.

Dr. Jaki izpostavi, da so v sestavi NG tri palače iz različnih obdobj, ki zahtevajo redna vzdrževalna dela, skupaj obsegajo 13.000 m², od tega je 4000 m² razstavnih prostorov. Dr. Jaki v nadaljevanju razloži način hranjenja umetnin v depojih NG, ki so ločeni glede na material in da imamo v NG prednost, ker hranimo vse umetnine na eni lokaciji in ne na dislociranih enotah.

Poleg depojev za umetnine, imamo tudi depo razstavne opreme, ki jo redno uporabljamo, nekatere vitrine že od leta 1992 dalje.

Izpeljana je bila prenova stare palače – Narodnega doma v rokih, ob čemer je bila velik izziv izselitev telovadnega društva. Tudi v vhodni avli so potekala prenovitvena dela – garderobe, trgovine in gostinskega lokala, kjer se najemniki menjajo. Trenutno smo z najemnikom zadovoljni. Že več let se trudimo pridobiti sredstva, da bi v Vhodni avli naredili nov vhod s Prežihove ulice in s tem odprli dostop s smeri centra mesta, prav tako bi s tem rešili tudi velik problem prezračevanja steklenega dela. Glede sofinanciranja MOLa, kar vpraša g. Vesel, dr. Jaki pove, da je po dolgoletnih prošnjah in usklajevanjih MOL v celoti financiral kipe na fasadi Narodnega doma ter selitev Robbovega vodnjaka. Sicer z MOLom zgledno sodelujemo npr. pri predstavitvi prehoda za pešce na Prešernovi cesti, zapore ceste zaradi transportov umetnin itd.

Izmed problemov dr. Jaki izpostavi bolj fleksibilen proračun za odkupe umetnin. Namreč zaradi planiranja odkupov v mesecu oktobru tekočega leta, ne moremo več odkupovati umetnin, ki se nam ponudijo v odkup po tem roku. G. Vesel predlaga, da bi se oblikoval proračunski sklad za odkupe s strani Ministrstva za kulturo in bi tako NG lahko konkurirala po potrebi na tržišču. Dr. Jaki poudari, da je pri nakupih izven plana Ministrstvo za kulturo naklonjeno NG in da prejmemo soglasja, vendar to ni sistemsko urejeno.

Problem je tudi kadrovska podhranjenost (izpostavi strokovnega delavca, ki bi se ukvarjal z Vladno umetnostno zbirko, za katero NG skrbi od leta 1986 dalje), zmanjševanje sredstev za program, odkupe umetnin, problem stimulatívnega plačevanja, slaba odzivnost sponzorjev, ob čemer dr. Jaki apelira na člane Sveta za pomoč. Člani Sveta predlagajo, da mora NG pripraviti vsebinske pakete s ponudbo sponzorjem in smatrajo, da lahko NG marsikaj ponudi in da bi lahko našli možnosti sodelovanja. Ga. Lovšin in g. Kelemina ob tem pohvalita galerijske spletne objave s katerimi se dviga prenos informacij, prav tako pa NG uspeva z njimi nagovarjati tudi mlade, kar ni enostavno.

G. Vesel prosi, da se vsem članom Sveta posreduje Letno poročilo za leto 2024 in za 2025, prav tako tudi revizijsko poročilo in revizijski načrt. Na vprašanje g. Borina glede interne revizije mag. Kuhar poroča, da se opravlja na vsakih 5 let za posamezno področje, v letošnjem letu bo revizija opravljena na področju plač.

G. Vesel s člani Sveta pregleda naloge Sveta NG in ugotovi, da urgentnih nalog, v smislu potrjevanja, ni.

Člani Sveta z veliko naklonjenostjo sprejmejo predlog dr. Jaki, da si zaradi boljše vizualizacije ogledajo celotno NG in se seznanijo z razmerami.

Sklep 1: Naslednja Seja Sveta bo 11. junija 2026 ob 14.00 uri, kjer bo na Dnevni red poleg rubrike Razno, vključen ogled NG.

Sklep 2: Svet je seznanjen s stanjem ustanove.

3. Pregled Poslovnika Sveta Narodne galerije

Dr. Jaki pove, da je bil poslovnik pregledan s pravnega stališča v času mandata prejšnjega Sveta NG. G. Vesel na člane apelira, da se do vsake situacije opredelijo in da možnost vzdržanja ne obstaja.

Sklep 1: Člani Sveta soglašajo, da se do vsake situacije opredelijo.

Sklep 2: Svet na poslovnik NG nima pripomb.

4. Seznanitev s Programom dela in finančnim načrtom Narodne galerije za leto 2026

Dr. Jaki predstavi program, in sicer po končani razstavi *Prebujanje lepote II. Zbirka Crowther-Oblak – viktorijanska* umetnost smo v razstavišču Narodne galerije odprli razstavo slikarja, kiparja in ilustratorja Toneta Kralja v sodelovanju z Galerijo Božidarja Jakca – muzejem moderne in sodobne umetnosti, Kostanjevica na Krki, v oktobru načrtujemo otvoritev pregledne razstave slikarja, karikaturista, risarja in ilustratorja Franceta Podrekarja.

V Galeriji Narodni dom pripravljamo razstavo o originalnih srednjeveških fragmentih fresk v sodelovanju z Restavratorskim centrom ZVKDS in Oddelkom za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani in razstavo, ki bo obeleževala 30-letnico sodelovanja konservatorsko-restavratorskega oddelka ALUO in Narodne galerije. Ob razstavah bodo izšli razstavniki katalogi, v tisku pa je nov vodnik po stalni zbirki Zorana Mušiča v slovenskem in angleškem jeziku.

Razstavniki program v letu 2026 je povezan tudi z novo postavitvijo stalne zbirke, ki je bila zaradi vseh razstav v letu 2025 umaknjena ali pa prilagojena vsem izposojam. V letu 2026 je bil na novo postavljen del stalne zbirke v palači Narodni dom (otvoritev 8. februar), medtem ko bo nova postavitvev od realizma dalje zaključena v juliju 2026.

Ob 100letnici rojstva dolgoletne direktorice NG dr. Anice Cevc bomo pripravili manjšo razstavo v Zlati dvorani.

Načrtujemo tri razstave izobraževalnega oddelka – razstava za slepe in slabovidne, razstavi tečajnikov NG, razstave *Odstiranja* smo vsebinsko razširili in zato po številu omejili na štiri razstave letno, medtem ko ohranjamo tradicionalno decembrsko predstavitev jaslic različnih umetnikov.

Od dveh načrtovanih razstav v tujini bo realizirana le ena, in sicer panojska razstava v Parizu ob obletnici smrti Ivane Kobilca, medtem ko je razstava v Madridu odpovedana. Namreč predlagali smo jim razstavo grafik Marjana Pogačnika, oni bi sprejeli le dela Zorana Mušiča.

V vhodni avli bomo že tradicionalno gostili Bienale Brumen.

Ob vseh razstavah nadaljujemo z ustaljenimi in vsebinsko raznolikimi spremljevalnimi programi ter nadaljujemo z že utečenimi koncerti Sozvočja, h katerim smo dodali še koncerte opernih solistov v sodelovanju s SNG Opera in balet Ljubljana.

Glede na odločbo Ministrstva za kulturo za odkupe umetnin, bomo lahko realizirali nakup risb različnih avtorjev iz zapuščine Ferda Vesela; *Ženski portret*, mavčni relief Celestina Misa; kip *Urška in povodni mož* Ivana Zajca, medtem ko smo se za nakup slike *Jutro* Mateja Sternena v galeriji premislili oz. ga preložili v dogovoru z lastnikom za v prihodnje. Namreč na trgu se je pojavila slika *Jurija Šubica, Pri zajtrku, 1882*, ki smo jo smatrali za pogrešano. Na podlagi presoje strokovne komisije smo del sredstev namenili odkupu te slike, ki bo vključena v novo stalno zbirko Narodne galerije.

Mag. Kuhar poroča o finančnem planu za leto 2026 glede na odločbo Ministrstva za kulturo, in sicer plan skupnih prihodkov za leto 2026 je 3.277.978 EUR, 2 % več kot v letu 2025, od tega smo dobili iz proračuna, s prvo odločbo, 2.395.483 EUR. Ker ta sredstva ne zadostujejo za pokrivanje vseh splošnih stroškov delovanja (SSD) – ministrstvo nam v ta namen nameni 610.000 EUR, mi pa za SSD porabimo 1.200.000 EUR na leto in programskih materialnih stroškov (PMS) – od ministrstva dobimo 251.000 EUR, potrebujemo pa jih 545.000 EUR, skupaj nam zmanjka cca. 200.000 EUR, nam ministrstvo običajno v zadnji tretjini leta nameni dodatna sredstva. Od skupnih prihodkov 3,2 MIO EUR gre 42 % za plače, 34 % za splošne stroške delovanja (SSD) in 19 % za programske materialne stroške (PMS). Lastni stroški (LS) so se v zadnjih petih letih gibal med 340.000 in 610.000 EUR-i. Lansko leto 535.000. Pridobimo jih z javno službo in na trgu. S tem pokrijemo 24 % za SSD, v lanskem letu 267.000 EUR in 46 % za programske materialne stroške (SPM), lansko leto 290.000 EUR. Precejšen izziv pri financiranju predstavljajo tudi investicije in nakup opreme. Za leto 2026 smo dobili iz tega naslova 40.000 EUR, potrebovali pa bi glede na nujnost izvedbe ali nakupa, vsaj 460.000

EUR za najnujnejše investicije, 2.800.000 EUR za zelo pomembne in 3.300.000 EUR, da bi naredili vse kar se nam zdi pomembno.. Staranje tri-stavbnega kompleksa Narodne galerije, njegovo primerno vzdrževanje in vzdrževanje CNS (centralno nadzorni sistemi), protipožarnih in protivlomnih varnostnih sistemov zahteva zadostna vlaganja, da se primerno vzdržuje stavbni kompleks NG in da se ne povzroča nepotrebna škoda. Primerno vzdrževanje strojnih in elektro naprav je neprimerno cenejše, kot nakup novega CNS. Negotovost in zadostnost virov financiranja ostaja problem in resno tveganje za delovanje galerije že vrsto let.

Sklep: Svet se je seznanil s programom dela in finančnim načrtom.

5. Redna delovna uspešnost in ocena direktorice Narodne galerije za leto 2025

Sklep: V skladu s predlaganim gradivom Svet potrjuje redno delovno uspešnost direktorice NG dr. Barbare Jaki.

6. Razno

Člani sveta izrazijo željo, da bi prejeli vabila na dogodke NG vsaj 2 tedna prej, da bi jih lažje načrtovali in se jih udeleževali.

Zapisala:

dr. Alenka Simončič
muzejska svetnica

g. Tomaž Vesel
predsednik Sveta Narodne galerije

V Ljubljani, 7. 5. 2026